

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

1 (7)

2014-09-10

Dnr: 551-3675-14
Anl.nr: 0381-60-001

Vafab Miljö
721 87 Västerås

Rek + MB

Ändring av villkor avseende sluttäckning av deponin vid Annelunds avfallsanläggning på fastigheten Sneden S:1 i Enköpings kommun

*Verksamhetskod 90.300 enligt 29 kap. 36 § miljöprövningsförordningen (2013:251).
2 bilagor*

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län ändrar med stöd av 24 kap. 8 § miljöbalken (MB) villkor 24 och 25 i tillstånd meddelat Vafab Miljö AB, org.nr 556191-4200, den 10 februari 2005 (dnr 551-155-98) så att villkor 24 respektive 25 får följande lydelse:

Villkor 24

Intill utgången av år 2014, då tätskikt ska vara installerat, ska lakvattnet samlas upp och behandlas lokalt vid avfallsupplaget genom luftning i utjämningsbassäng. Därifrån ska det lokalt behandlade lakvattnet avledas till Enköpings avloppsreningsverk. Senast den 31 december 2014, ska en varaktig lösning för slutligt omhändertagande lakvattnet från deponin, i enlighet med vad som föreskrivs i villkor 27, vara genomförd.

Villkor 25

Deponin, inbegripet upplagets överyta, skall i huvudsak ges den slutliga utformning som framgår av VafabMiljö AB:s förslag inklusive redovisad avslutningsplan. Deponering, inklusive avslutningsåtgärder får ske till en högsta höjd av + 60 meter över havet. Släntlutningen får vara maximalt cirka 1:3 och minsta lutning ska vara 2 procent. Tät- och täckskikten skall utgöras av material som medger mycket långsiktig beständighet av skiktens funktion. Täcksiktet (skyddsskiktet och dräneringsskiktet) ska sålunda bestå av material som inte medför nedbrytning av det underliggande tätskiktet även under mycket lång tid samt utformas så att effektiv metanoxidation medges. I tätskiktet ska ingå beständiga material, utan betydande inslag av biologiskt nedbrytbart material. Den sammanlagda tjockleken på tät- och täckskikt inklusive dräneringsskikt ska uppgå till minst 1,5 meter. Sluttäckningen ska vara färdigställd senast den 31 december 2019.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen avslår bolagets yrkande om verkställighet.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Ansökan om villkorsändringar föranleds i huvudsak av de erfarenheter bolaget under åren skaffat sig gällande lämpligt materialval till tätskikt i deponier. Det bästa materialvalet, enligt bolagets uppfattning, i tätskikt är en syntetisk LLDP-duk istället för de naturliga jordmassor eller annat inert material som stadgas i gällande villkor.

Gällande tillstånd

För verksamheten gäller Länsstyrelsens beslut daterat den 4 januari 1993 (dnr 242-4758-92) med rättelser daterade den 18 januari och 2 februari 1993. För vissa frågor förordnades om prøvotid. Beslut i prøvotidsfrågor erhöles 10 februari 2005 (dnr 551-155-98). I enlighet med beslutet från år 2005 har bolaget senare redovisat underlag för beslut samt förslag till slutlig hantering av lakvatten från anläggningen. Den 9 november 2012 beslutade Miljöprövningsdelegationen (dnr 551-3032-11) om slutliga villkor rörande omhändertagande av lakvatten på Annelund. Detta villkor, villkor 24, har följande lydelse:

Intill utgången av år 2014, då sluttäckningen ska vara avslutad, ska lakvattnet samlas upp och behandlas lokalt vid avfallsupplaget genom luftning i utjämningsbassäng. Därifrån ska det lokalt behandlade lakvattnet avledas till Enköpings avloppsreningsverk. I samband med att sluttäckning av deponin slutförs, senast den 31 december 2014, ska en varaktig lösning för slutligt omhändertagande av lakvatten från deponin, i enlighet med vad som föreskrivs i villkor 27, vara genomförd.

Genom Miljöprövningsdelegationens beslut daterat den 3 april 2013 (dnr 551-4371-12) ändrades villkor 25 så att sluthöjden sattes till + 60 meter. Villkoret har numera följande lydelse.

Deponin, inbegripet upplagets överyta, skall i huvudsak ges den slutliga utformning som framgår av VafabMiljö AB:s förslag inklusive redovisad avslutningsplan. Deponering, inklusive avslutningsåtgärder får ske till en högsta höjd av + 60 meter över havet. Släntlutningen får vara maximalt cirka 1:3 och minsta lutning ska vara 2 procent. Tät- och täckskikten skall i huvudsak utgöras av naturliga jordmassor eller annat inert material, som medger mycket långsiktig beständighet av skiktens funktion. Täcksiktet (skyddssiktet och dräneringssiktet) skall sålunda bestå av material som inte medför nedbrytning av det underliggande tätskiktet även under mycket lång tid samt utformas så att effektiv metanoxidation medges. I tätskiktet skall ingå beständiga material, utan betydande inslag av biologiskt nedbrytbart material t. ex bentonitmatta. Den sammanlagda tjockleken på tät- och täckskikt inklusive dräneringssikt skall uppgå till minst 1,5 meter.

Ärendets handläggning

Vafab Miljö AB (bolaget) inkom den 9 juni 2014 med ansökan om villkorsändring avseende sluttäckningen på deponin vid Annelunds avfallsanläggning. Ärendet remitterades till miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun och

Länsstyrelsen i Uppsala län. Miljö- och byggnadsnämnden har inkommit med yttrande. Bolaget har bemött yttrandet.

Ansökan med yrkanden och förslag till villkorsändringar

Bolaget yrkar att Miljöprövningsdelegationen enligt 24 kap. 8 § miljöbalken ändrar villkor 24 så att det ges följande lydelse.

Intill utgången av år 2014, då tätskikt ska vara installerat, ska lakvattnet samlas upp och behandlas lokalt vid avfallsupplaget genom luftning i utjämningsbassäng. Därifrån ska det lokalt behandlade lakvattnet avledas till Enköpings avloppsreningsverk. Senast den 31 december 2014, ska en varaktig lösning för slutligt omhändertagande lakvattnet från deponin, i enlighet med vad som föreskrivs i villkor 27, vara genomförd.

Vidare yrkas att villkor 25 ändras så att villkoret får följande lydelse.

Deponin, inbegripet upplagets överyta, skall i huvudsak ges den slutliga utformning som framgår av VafabMiljö AB:s förslag inklusive redovisad avslutningsplan. Deponering, inklusive avslutningsåtgärder får ske till en högsta höjd av + 60 meter över havet. Släntlutningen får vara maximalt cirka 1:3 och minsta lutning ska vara 2 procent. Tät- och täckskikten skall utgöras av material som medger mycket långsiktig beständighet av skiktens funktion. Täcksiktet (skyddsskiktet och dräneringsskiktet) skall sålunda bestå av material som inte medför nedbrytning av det underliggande tätskiktet även under mycket lång tid samt utformas så att effektiv metanoxidation medges. I tätskiktet skall ingå beständiga material, utan betydande inslag av biologiskt nedbrytbart material. Den sammanlagda tjockleken på tät- och täckskikt inklusive dräneringsskikt skall uppgå till minst 1,5 meter.

Därutöver yrkar sökanden att tillsynsmyndigheten bemyndigas meddela föreskrifter om när sluttäckningen ska vara färdigställd.

Bolaget begär slutligen även verkställighetsförordnande.

Bolagets redovisning

En sluttäckning av en deponi för icke farligt avfall ska uppfylla de krav som ställs i deponeringsförordningen. Bolaget äger och driver ett flertal avfallsanläggningar i Västmanlands och Uppsala län. Under senare år har bolaget sluttäckt totalt närmare 45 hektar deponiyta. De erfarenheter som bolaget erhållit under en tioårsperiod, har gjort att bolaget kommit till slutsatsen att utformningen av tät- och dräneringsskiktet bör förändras vid den fortsatta täckningen av Annelundsdeponin. Som tätskikt bör en LLDP- duk användas i stället för bentonitmatta och dräneringsskiktet bör bestå av dräneringsmatta i enlighet med de rekommendationer som ÅF- konsult tagit fram.

Skälen till ovan angivna förändringar är i huvudsak följande.

- En LLDP- duk är lättare att hantera ur teknisk synpunkt än en bentonitmatta. Bentonitmattan måste genast täckas med 0,4 material efter utläggning för att

dess funktion ska bibehållas medan funktionen hos LLDP- duken uppnås direkt.

- Utförda sluttäckningar och forskningsprojekt har visat på osäkerheter kring bentonitmattornas långsiktiga funktion. Framför allt är riskerna för torrsprickor betydande. Samtidigt har syntetiska geomembran och dräneringsmattor utvecklats och anses idag vara hållbara under hundratals år.
- En LLDP- duk är fördelaktig från resurshushållnings- och miljösynpunkt. Tillgången på massor som kan användas till sluttäckning i området kring Enköping är begränsade. Med ett tätskikt av LLDP kan massor påföras i takt med att de uppstår i närområdet och inga jungfruliga eller externa massor med långväga transporter behöver användas i sluttäckningen.

Yrkade villkorsändringar föranleds således av ny kunskap.

När det gäller villkor 24 innebär användandet av LLDP- duk att det inte är tidskritiskt att få hela sluttäckningen på plats. Den avgörande funktionen, skydd mot inträngande vatten, erhålls omedelbart då duken är på plats. Resterande del av sluttäckningsarbetet kan sedan fortgå i den takt som sluttäckningsmassor kan erhållas. Den första meningen i villkor 24 bör därför ändras så att tätskiktet, inte hela sluttäckningen, ska vara på plats vid utgången av 2014. Den yrkade ändringen kräver också en följdändring i villkorets tredje mening. En varaktig lösning för omhändertagande av lakvatten kommer ske i enlighet med villkoret. Däremot innebär förändringen av villkoret att detta inte kommer att ske i samband med att sluttäckning av deponin slutförs, varför den inledande delen av tredje meningen bör utgå.

Ytterligare två följdförändringar krävs i villkor 25. I villkorets fjärde mening anges att tät- och tätskikt skall i huvudsak utgöras av naturliga jordmassor eller annat inert material, som medger mycket långsiktig beständighet av skiktens funktion. I villkorets sjätte mening anges att i tätskiktet ska ingå i huvudsak mineraliska och därmed beständiga material, utan betydande inslag av biologiskt nedbrytbart material, t. ex bentonitmatta. Som har angetts ovan talar nya rön för användning av LLDP- duk istället för bentonitmatta, vilket innebär att angivandet av ”i huvudsak”....”naturliga jordmassor eller annat inert material” i fjärde meningen samt ”i huvudsak mineraliska och därmed”....”t.ex bentonitmatta” i sjätte meningen bör utgå.

För att inte tidpunkten för när sluttäckningen skall vara klar inte ska lämnas oregrerad yrkar bolaget att tillsynsmyndigheten bemyndigas att meddela föreskrift om tidpunkten för färdigställande av sluttäckningen.

Ny kunskap om lämpligare typ av tätskikt är en sådan oförutsedd omständighet som avses i 24 kap. 8 § 2 p. i miljöbalken. Yrkade ändringar kommer inte att leda till några negativa miljökonsekvenser. Skillnaden är att den förlängda tidsramen för skyddstäckningen innebär att återvunna massor kommer att kunna användas i stor utsträckning, vilket minskar behovet av jungfruliga massor. Ändringen är positiv ur resurshushållningssynpunkt. Bolagets ansökan bör därför bifallas.

Med hänsyn till den korta tid som återstår innan villkoren ska vara uppfyllda begär bolaget verkställighetsförordnande och hemställer om skyndsam handläggning.

Yttranden

Miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun har yttrat sig i ärendet och anför i huvudsak följande. Nämnden har mot bakgrund av bolagets redovisning inget att invända mot bolagets yrkande om ändring av villkor 24 och 25 i enlighet med bolagets framställan. När det gäller bolagets yrkande om bemyndigande för nämnden att meddela föreskrift om när sluttäckningen ska vara slutförd, menar nämnden att det inte finns stöd i miljöbalken för ett sådant bemyndigande. Nämnden anser att tidpunkten då sluttäckningen ska vara klar bör fasställas av Miljöprövningsdelegationen i villkor.

Länsstyrelsen i Uppsala län avstår från att yttra sig.

Sökandes bemötande av yttrandet

Bolaget anför i huvudsak följande. Vad gäller tidpunkt för färdigställandet av hela sluttäckningen gör miljö- och byggnadsnämnden bedömningen att tidpunkten ska regleras i villkor. Bolagets ambition är att sluttäckningen ska bli färdigställd så snart som möjligt. Det kan dock konstateras att svårigheter föreligger med att prognostisera inkommande mängder täckmassor eftersom bolaget inte har rådighet över dessa massor. Tidigare inkomna mängder massor indikerar att sluttäckningen bör kunna vara färdigställd inom 3-5 år. Större anläggningsentreprenader i närområdet som lämnas till Annelund skulle kunna innebära att färdigställandetiden förkortades. Med ovanstående som grund förslår bolaget att tidpunkten för färdigställande av hela sluttäckningen sätts till den 31 december 2018.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Möjligheten att ändra villkor i ett meddelat tillståndsbeslut regleras av 24 kap. 8 § miljöbalken vari anges att villkor får upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att villkoret behövs och inte är strängare än nödvändigt. Fråga kvarstår om ändring påkallas av omständigheter som inte förutsågs vid prövningstillfället.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att villkoret om sluttäckningens utformning och tekniska uppbyggnad meddelades för nästan tio år sedan. Bolaget har genom det omfattande sluttäckningsarbete som utförts på bolagets olika deponianläggningar erhållit ny kunskap som enligt bolaget utgör bästa teknik för sluttäckning. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har lång erfarenhet inom området. Av handlingarna i ärendet framgår att tillsynsmyndigheten dessutom delar bolagets uppfattning att villkoren bör ändras. Mot bakgrund av vad som redovisats i ärendet finner Miljöprövningsdelegationen att ändring av villkor 24 och

25 ska göras i enlighet med bolagets yrkande utom då det gäller tidpunkt för när sluttäckningen ska vara klar.

Tillsynsmyndigheten har motsatt sig bolagets yrkande om att miljö- och byggnadsnämnden ska bemyndigas att meddela föreskrifter om när sluttäckningen ska vara klar. Miljöprövningsdelegationen finner att tidpunkten för sluttäckningens färdigställande ska föreskrivas direkt i villkor. Bolaget förslår i sitt bemötande att som alternativ till när sluttäckning ska vara klar kan tidpunkten bestämmas till den 31 december 2018.

Miljöprövningsdelegationen noterar att bolaget i sitt underlag anger att sluttäckningen kan vara klar inom tre till fem år. Att fastställa tidpunkten till den av bolaget föreslagna skulle innebära en risk att bolaget inte hinner sluttäcka till detta datum. Miljöprövningsdelegationen väljer därför att fastställa tidpunkten till 31 december 2019, vilket ligger nära sämsta utfallet i bolagets egen prognos. Bolaget har under lång tid haft kunskap om att Annelund deponin ska sluttäckas och får ytterligare fem år på sig att slutföra arbetet. Bolaget kan därefter inte påräkna någon ytterligare förlängning av tidpunkten för när sluttäckningen ska vara klar.

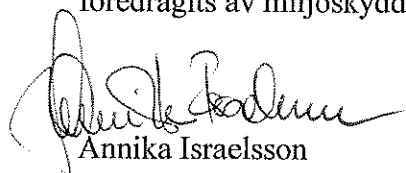
Verkställighetsförordnande

Verkställighetsförordnande enligt 22 kap. 28 § miljöbalken kan endast meddelas vid beslut om tillstånd. Yrkandet om verkställighetsförordnande ska därför avslås.

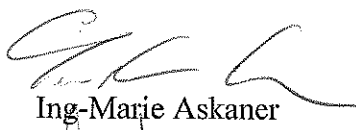
Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, se bilaga 1. Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län. I beslutet har deltagit länsassessor Annika Israelsson, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljöskakunnig. Ärendet har föredragits av miljöskyddshandläggare Lars Andersson, miljöskydds-enheten.

Annika Israelsson

Ing-Marie Askaner

Lars Andersson

Bilaga:

1. Hur man överklagar

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

7 (7)

2014-09-10

Dnr: 551-3675-14

Sändlista:

Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 Göteborg (Rek + MB)

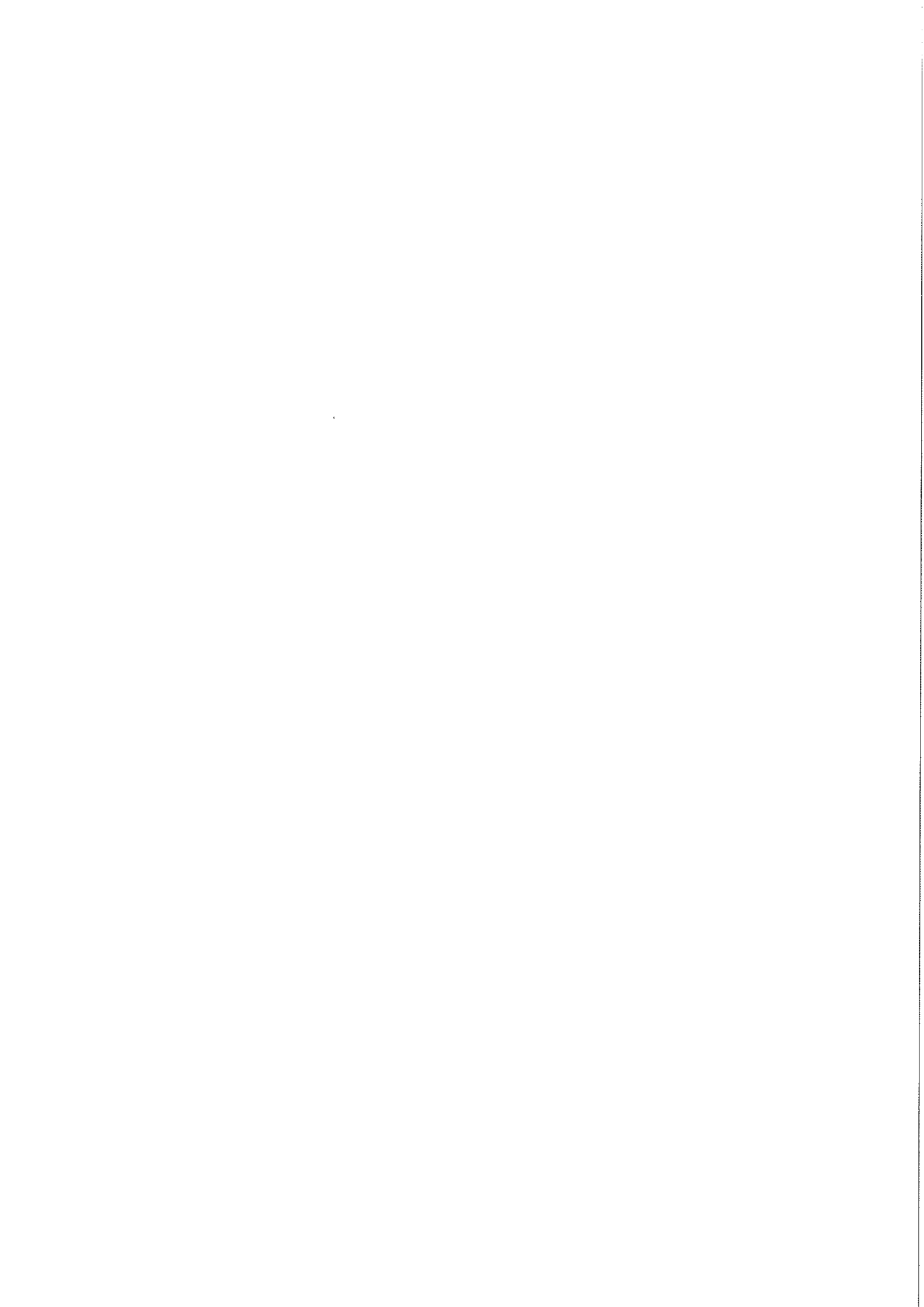
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm (Rek + MB)

Miljö- och byggnadsnämnden i Enköpings kommun, 745 80 Enköping (Rek +MB)

Akten

Miljöskyddsenheten (IMAoch LA)

Rättsenheten (AI)

Besvärshänvisning Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen

Hur man överklagar

Ni kan överklaga detta beslut hos **Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen**. Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat av Er. Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer. I överklagandet ska Ni redogöra för varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt och hur Ni anser att det ska ändras. **Brevet ska lämnas/skickas till Länsstyrelsen** och inte till Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen. Överklagandet ska ha kommit in till **Länsstyrelsen inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

